

Stockholm den 27 januari 2022

Till

Äldrenämnden

Äldre- och trygghetsborgarråd Erik Slottner

Äldreombudsmannen Susanne Leinsköld

Funktionshinderombudsmannen Astrid Thornberg

Äldre döva och dövblinda har väntat länge nog

Återigen ställer vi oss frågande till hur Stockholms stad inkluderar äldre döva och äldre med dövblindhet. Rapporten *Vård- och omsorgsboende för döva och dövblinda äldre* lämnades in i samband med äldrenämndens sammanträde den 15 december 2018 och sedan dess har knappt något gjorts i denna fråga till föreningarna Stockholms Dövas Förening, FSDB Stockholm Gotland och Stockholms Dövas Pensionärsförenings besvikelse.

Stockholms Stad och Region Stockholm har idag ingen specifik satsning för denna målgrupp trots att det finns stora behov av särskilda insatser för att de ska få ett värdigt åldrande samt rätt vård och stöd på teckenspråk. Som vi påpekade redan år 2018 så vill vi återigen uppmärksamma att en uppsökande funktion i form av äldrevägledare redan finns i Göteborg, Malmö och sedan 2021 även i Uppsala. Dessa uppsökande tjänster har en stor betydelse gentemot äldreomsorgen i berörda städer och närliggande kommuner och bidrar till att äldre döva och äldre med dövblindhet placeras på ett fungerande boende och får rätta insatser på teckenspråk. Det har vi senast kunnat konstaterat i och med att Uppsala kommun numera erbjuder vård- och serviceboende på teckenspråk vilket de inte gjorde tidigare men gör nu det efter årsskiftet, efter att kommunen anställt en äldrevägledare under början av året.

En tjänst motsvarande äldrevägledare skulle kunna fungera som en brobyggare mellan målgruppen, deras anhöriga och det offentliga. Det skulle även innebära flera samordningsvinster. Det skulle också leda till att fler äldre döva och äldre med dövblindhet känner sig trygga då många ur målgruppen känner sig otrygga och upplever misstro vid myndighetskontakter, vilket bekräftats i både Stockholms stads egna rapport (2018) samt rapporten *Valfrihet och värdighet saknas hos äldre döva!* (2010) och kan uppleva minoritetsstress som det tydligt framgår i FoU-rapporten *Minoritetsstress hos vuxna teckenspråkiga döva* (2021).

En teckenspråkig äldrevägledare skulle ge det offentliga, genom information och vägledning, ökad förståelse för dövas livssituation och kultur. Genom bland annat bedriva en uppsökande verksamhet bland målgruppen och bistå myndigheterna med information och hjälp vid kontakt av äldre döva och äldre med dövblindhet samt deras anhöriga skulle en motsvarande uppsökande tjänst inom staden ingjuta förtroende och vara en garanti för att stadens insatser till målgruppen faktiskt når fram.

Idag saknas det även tillgång till en trygg boendeform för äldre i en miljö med teckenspråk. Det är av högsta vikt att det finns tillgång till boende och hemtjänst på teckenspråk för att bland annat förbygga isolering och ofrivilligt ensamhet samt möjlighet till att bromsa demenssjukdom och förbygga vårdsskada.

Vision 2040 – Ett Stockholm för alla visar sig inte vara en möjligheternas stad för äldre döva och äldre med dövblindhet, som istället lämnas i ett ofrivilligt utanförskap. Flera har genom åren i deras livs slutskede inte fått den vård, inkluderande trygghet genom kommunikation på teckenspråk, som de skulle ha förtjänat – vilket strider mot FN-konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning specifikt artikel 10, 16 och 21.

Äldre döva och äldre med dövblindhet har väntat länge nog. Vi vill därför med denna skrivelse uppmana att äldrenämnden inom en mycket snar framtid ska vidta konkreta åtgärder i enlighet med rapporten från 2018, där ett lämpligt första steg är att inrätta en tjänst motsvarande teckenspråkig äldrevägledare så att staden kan ge rätta insatser och bra förutsättningar för ett likvärdigt åldrande samt förbättrad livskvalité för vår målgrupp.

Stockholm den 27 januari 2022

Stockholms Dövas Pensionärsförening

Kjell Gunnå, ordförande

Stockholms Dövas Förening

Joakim Hagelin Adeby, ordförande

FSDB Stockholm Gotland

Alex Boije, ordförande

FSDB Stockholms och Gotlands Län